

OVERWEGING VOLKOMEN VERTROUWEN

DATUM 10 & 11 november 2018

VOORGANGER Anneke Grunder

EERSTE LEZING 1 Koningen 17, 7 -16

EVANGELIE Marcus 12, 38 – 44

OVERWEGING

Kennis maakt mensen niet zomaar tot wijzen. Het hangt er maar van af hoe je je kennis inzet. Dat geldt voor technici en wetenschappers, maar ook voor politici en religieuze leiders. Waar kennis en macht samengaan en geld in het geding is, zijn integriteit en oprechtheid een levensvoorwaarde.

Dat zien we ook in het evangelie. Jezus waarschuwt zijn leerlingen voor sommige christgeleerden. Aan hen is het beheer van de schatkamer van het geloof toevertrouwd. Maar er zijn er die met die schat ruw omspringen. Voor het oog van de wereld gedragen ze zich vroom, maar in feite zijn ze alleen uit op aanzien en macht. Daartoe zetten ze het religieuze leven naar hun hand. Gevolg is dat bewaking van het geloof door hun hand wordt vervormd tot strakke regelgeving. Recht doen aan de kwetsbaren ontaardt in het kaalplukken van de zwakken.

Zo gaat het niet alleen in dit verhaal. Het is een probleem dat telkens weer opduikt in onze geschiedenis. We hoeven de krant maar op te slaan en de media te volgen en we zien hoe sommige leiders voor God spelen, en theologen en ambtenaren letterknechten worden. En de weduwen- beeld van de mensen waar niemand voor opkomt – ze worden vergeten en zelfs misbruikt. Waar het recht van de sterkste regeert ontstaan zo tijden van spirituele dorheid en sociale armoede.

In de tijd van koning Achab en koningin Izebel gebeurt dit ook, op religieus en politiek terrein. Er staat: 'er viel geen regen in het land'. De bron van spiritueel en rechtvaardig leven stroomde niet meer. De rivier droogde op. Het land verdorde.

De profeet Elia is de tegenspeler van de leiders van dit land. Hij heeft zich bij Achab en Izebel al niet geliefd gemaakt. Hij moest daarop bekomen. Toch zendt de Eeuwige hem naar Sarefat, bij Sidon. Het is het gebied buiten Israël, waar Izebel vandaan komt en invloed heeft. Hij moet dus gaan naar 'vijandig' gebied. In dit land van dorheid moet hij een nieuw begin maken.

Zo kan het ook in ons leven gaan: Waar een weg ophoudt, een pad wordt afgesneden, en de pijn daarvan schrijnend voelbaar is, waar de spirit weg lijkt, dààr wil de Eeuwige een nieuw begin met ons maken.

Maar hoe dan??? De Eeuwige vertelt Elia: 'ik heb een weduwe opgedragen je daar, in Sarefat, van voedsel te voorzien.

Dat is bijzonder, want een weduwe behoorde in die tijd tot de allerarmsten. Tot de mensen die leven van wat de dag brengt. Je zou denken: wat heeft zij Elia nu te bieden?

Elia vertrouwt op de Eeuwige en gaat naar Sarefat . Hij ziet een vrouw die hout sprokkelt.

Houtvoorraad heeft ze niet. Dat verwijst naar haar armoede. Zij is de weduwe!

In tijden van droogte vraagt hij haar om een kommetje water. Hij durft!

En ze gaat, vanzelfsprekend! De wet van gastvrijheid met de vreemdeling te delen van wat je hebt, wint het ook nu van de zorg om de toekomst. Nu kan Elia veder gaan en hij vraagt om een stuk brood. 'Brood in uw hand' staat er letterlijk.

Maar ze heeft niets in de hand! Dat weet ze maar al te goed. Er is alleen een handvol meel in de pot en een restje olie. Als daar brood van gebakken is, is er daarna niets meer. Als die laatste voedingsbron gebruikt is, is de levenskracht op, denkt ze. Zij en haar zoon zullen sterven.

Elia treedt nu op: hij bemoedigt haar: wees niet bang. Hij tilt met dat woord haar bestaan op uit de wet van onderdrukking en verwaarlozing. Vervolgens zegt hij: 'Bak eerst iets kleins voor mij, daarna iets voor u zelf, dan zullen het meel in de pot en de olie in de kruik niet opraken.

Hij nodigt haar uit te blijven leven vanuit de kracht van samen delen. De kracht van het vertrouwen dat door zorg voor elkaar te dragen toekomst geschapen wordt, door dorheid en schaarste heen.

In tijden van leegte, van niet meer weten hoe verder, zijn dat ook voor ons de stappen op weg naar genezing en hoop. De vrouw vertrouwt zich toe aan het woord van de Eeuwige door Elia gesproken. En zo is meel in de pot en olie in de kruik brood voor onderweg, inspiratie, die ze ook aan Elia kan uitdelen. Wie bijna niets meer heeft, blijkt de voedster van Elia te zijn. Zo ontstaat een gemeenschap van hoop!

En dan is er nog die andere weduwe, uit het evangelie: Ze gooit bijna al haar geld in de offerkist . Ik zou het de mensen met weinig inkomen niet aanraden. En de Schriftgeleerden die het wel doen begaan een grove fout! Veel geven is geen voorwaarde tot de oprechte aandacht van mensen en van onze God.

Liefde en zorg zijn niet te koop! Bovendien gaat de liefde van God aan onze daden vooraf. Hij komt ons al bij voorbaat tegemoet. Het vraagt slechts dat wij ons aan Hem toevertrouwen.

En dat is ook precies wat hier gebeurt: de weduwe, die niets te verliezen heeft vertrouwt haar hele hebben en houden aan de Eeuwige toe, haar hele 'bios' staat er letterlijk, haar hele leven, haar hele zijn!

Dat wij mogen gaan in het voetspoor van deze weduwen vertrouwend op de Eeuwige en de zorg voor elkaar, vertrouwend op toekomst, door dorheid en verdriet heen..

Dat we zo wijze mensen mogen worden, aan elkaar toevertrouwd en God gewijd.